RAADSBRIEF

ONDERWERP
Bestuurlijke reactie op rekenkameronderzoek naar Twentse samenwerking

KENNISNEMEN VAN
De bestuurlijke reactie naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar de Twentse samenwerking: “Zicht op zeggenschap”.

INLEIDING
Het college heeft kennisgenomen van het rapport “Zicht op zeggenschap”, het rekenkameronderzoek naar de Twentse samenwerking. Wij waarderen de grondige analyse en de inzet van de gezamenlijke rekenkamers om de democratische legitimiteit van regionale samenwerking in Twente te onderzoeken. Tegelijkertijd willen wij enkele kanttekeningen plaatsen bij de bevindingen en conclusies, waaronder ook de vier expliciete aanbevelingen.

KERNBOODSCHAP
1. Erkenning van complexiteit en meerwaarde van samenwerking
   Wij onderkennen dat regionale samenwerking complex is en dat de formele betrokkenheid van gemeenteraden bij informele verbanden beperkt kan zijn. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is dit jaar aangepast met als belangrijk doel de versterking van de rol van gemeenteraden. Tegelijkertijd zien wij dat deze samenwerkingsvormen vaak ontstaan vanuit urgentie, inhoudelijke noodzaak, schaarste c.q. efficiënt werken om kosten te besparen en bestuurlijke pragmatiek. De meerwaarde voor Twenterand van deze verbanden is divers, waardoor de betrokkenheid per verband in praktijk ook verschillend is.

2. Nuancering van het ‘democratisch tekort’
   Het rapport stelt dat er sprake is van een groeiend democratisch tekort, vooral bij informele en privaatrechtelijke verbanden. Wij vinden deze conclusie te generiek. In onze ervaring is er binnen Twenterand sprake van een actieve informatie-uitwisseling tussen college en raad, waarbij raadsleden op diverse momenten worden betrokken bij regionale thema’s. Als voorbeeld is dat ons college via adviesnota's de inhoud en standpunten voor regionale overleggen inzichtelijk maakt, ook voor uw raad. De mate van betrokkenheid is mede afhankelijk van de aard van het onderwerp en de bestuurlijke relevantie voor onze gemeente. Het rapport lijkt uitsluitend gekeken te hebben naar expliciete en formele mogelijkheden. De praktijk is echter ook dat de raad o.a. via moties en amendementen het college voortdurend kaders meegeeft. Zonder dat dit expliciet wordt vermeld en niet altijd zichtbaar is, is dit uiteraard ook van invloed op discussies en besluitvorming binnen samenwerkingsverbanden.

3. Aanbevelingen: een risicogestuurde aanpak
   De aanbeveling om jaarlijks een volledig overzicht van alle samenwerkingsverbanden te presenteren, inclusief informele verbanden, is op zichzelf waardevol. Twenterand gaat echter al verder dan gemiddeld want in onze paragraaf verbonden partijen zijn niet alleen de formele samenwerkingen op basis van de Wgr opgenomen, maar ook lichtere samenwerkingen zoals de Twentse Koers. Echter, de uitvoerbaarheid hiervan vraagt om een realistische benadering en maatwerk. Niet alle informele verbanden zijn structureel of relevant genoeg om in detail te rapporteren. Wij pleiten voor een risico gestuurde aanpak: focus op die verbanden waar bestuurlijke en financiële impact significant is en neem dit op in de begroting en jaarstukken. Met deze werkwijze kunnen wij aansluiten op de aanbevelingen die zowel aan college als raad zijn gericht: aanbeveling 1 (relevant overzicht), 3 (keuzes maken op basis van inhoud - inclusief de deelaanbevelingen -) en 4 (adviseren van nieuwe raad).

Vanzelfsprekend staan wij open voor suggesties van de raad over welke samenwerkingsverbanden belangrijk zijn. In dit gesprek kunnen ook de regionale doelen aan de orde komen (aanbeveling 3). Het inhoudelijk agenderen – al dan niet tegelijk met de bespreking van dit rapport of bij de P&C stukken – is aan uw raad. Mocht de raad dit onderdeel willen laten zijn van het inwerkprogramma van de (nieuwe) raad dan kan dit uiteraard aan de griffie worden bericht.

VERVOLG

Wanneer de aanbevelingen uit het rapport door uw raad worden overgenomen, zal het college handelen in overeenstemming met de voorgestelde benaderingswijze.

BIJLAGEN

1 Rekenkameronderzoek Twentse samenwerking "Zicht op zeggenschap", 6 juni 2025

PORTEFEUILLE

Algemeen bestuurlijke zaken

Vriezenveen, 16 september 2025

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

G.J. Gorter